

....“กมลา”.....คืนกลับมาแล้ว

บริบทชุมชนบ้านกมลา หมู่ 3 จังหวัดภูเก็ต

ชุมชนบ้านกมลา ตั้งอยู่ในตำบลกมลา อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต มีจำนวนครัวเรือน 450 หลังคา มีประชากรจำนวน 4,500 คน และมีครัวเรือนที่ไม่ลงทะเบียนจำนวน 1,000 หลังคา เป็นชาวต่างประเทศที่แต่งงานกับผู้หญิงไทยส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งเป็นคนที่มาประกอบอาชีพค้าขายจากถิ่นอื่น ประมาณ 1,000 หลังคา รวมมีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 1,450 หลังคา ประชากรโดยรวมมีจำนวน 10,000 คน

ชุมชนกมลาได้รับผลกระทบจากคลื่นยักษ์สึนามิถือว่าอยู่ในระดับที่รุนแรง มีจำนวนครัวเรือนที่ได้รับความเสียหายทั้งหลัง จากมหันตภัยสึนามิ จำนวน 50 หลังคา และได้รับความเสียหายบางส่วน จำนวน 120 หลังคา มีผู้เสียชีวิตทั้งสิ้น 80 คน เป็นคนในพื้นที่มี 30 คน นอกพื้นที่ 50 คน เฉพาะประชากรชุมชนกมลาที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านไม่มีผู้สูญหาย ส่วนความเสียหายด้านอื่นๆ ประกอบไปด้วย ความเสียหาย ด้านอาชีพ เครื่องมือประกอบอาชีพ เนื่องจากส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายอยู่บริเวณหน้าหาด รวมทั้งยานพาหนะ รถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ ร้านค้า เรือหางยาวเสียหายกว่า 20 ลำ ส่วนใหญ่เป็นเรือหางยาวที่ใช้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว โรงเรียนบ้านกมลาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เพิ่งสร้างเสร็จก็ได้รับความเสียหายด้วยเช่นกัน

สำหรับวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวกลมนั้น ในอดีตชาวกลมาประกอบอาชีพการทำสวนทุเรียน ซึ่งทุเรียนจากกมลาได้รับการยอมรับว่ามีชื่อเสียงอย่างมาก มีรสชาติดี ประกอบอาชีพทำนา ทำการประมงน้ำเค็มชายฝั่งและทำสวนยางพารา เมื่อราคายางพาราไม่ดี ชาวกลมาจึงหันไปประกอบอาชีพการทำเหมืองแร่ดีบุก จากนั้นก็ทำแร่ในทะเล เมื่อทรัพยากรสินแร่ในทะเลเริ่มหมดลง ชาวกลมาจึงหันไปประกอบอาชีพอื่น ซึ่งก็คืออาชีพที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยวที่ยังคงดำเนินอยู่จนกระทั่งปัจจุบัน โดยมีการประกอบอาชีพธุรกิจการท่องเที่ยวถึงร้อยละ 80.0 มีรายได้จากการท่องเที่ยวต่อครอบครัวไม่ต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน สำหรับประชากรที่อาศัยอยู่นั้นส่วนใหญ่

ร้อยละ 80.0 เป็นไทย-มุสลิม อย่างไรก็ตามไม่มีปัญหากับนักท่องเที่ยวเนื่องจากมีการแบ่งเขตกันอย่างชัดเจน โดยที่ชายฝั่งที่ติดทะเลเป็นเขตการท่องเที่ยวของฝรั่ง ฝั่งที่เป็นพื้นที่ที่อยู่อาศัยของชาวบ้านจะมีทั้งที่อยู่อาศัย สุเหร่า และมัสยิด สถานประกอบศาสนาของชาวมลายู ไม่มีความขัดแย้งทางด้านเชื้อชาติ

ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม เป็นแบบไทย-มุสลิม มี

สุเหร่า 4 แห่ง วัไ้ประกอบพิธี และมีสำนักสงฆ์ 1 แห่ง

คนมลายูในปัจจุบันหลายคนขายที่ดินบริเวณหน้าหาด และพื้นที่บางส่วนแบ่งเป็นพื้นที่ปลูกบ้านให้เช่า ทุกครอบครัวของบ้านมลายูล้วนแต่มีที่ดินเป็นของตนเองเกือบทั้งหมด ชีวิตความเป็นอยู่ปกติสุข หากแต่เมื่อเกิดสึนามิ ชุมชนเริ่มมีข้อขัดแย้ง เนื่องจากการให้ความช่วยเหลือจากภาครัฐไม่ยุติธรรม อาทิ มีเรือหางยาวเสียหาย 20 ลำ แต่ได้รับความช่วยเหลือถึง 30 ลำ ทำให้ผู้ที่ไม่ได้รับความเสียหายแต่กลับได้รับความช่วยเหลือเท่า ๆ กับผู้ที่ประสบภัย ทำให้เกิดความไม่พอใจขึ้นในชุมชน

สภาพนิเวศวิทยาของหมู่บ้านมลายูประกอบไปด้วยทะเล แม่น้ำ ภูเขา สภาพแวดล้อมอยู่ในสภาพดี แต่ในอนาคตควรจะต้องตระหนักและระมัดระวังเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมเพราะมีประชากรเพิ่มมากขึ้น จากการที่มีธุรกิจการค้ามากขึ้น มีสิ่งก่อสร้าง อาคารต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จากเดิมพื้นที่บนภูเขาไม่มีการก่อสร้างที่อยู่อาศัย เพราะนิยมสร้างบริเวณหน้าหาดเนื่องจากขายหรือให้เช่าได้ในราคาสูง แต่เมื่อเกิดภัยสึนามิ จะเห็นได้ชัดเจนว่าเริ่มมีสิ่งก่อสร้าง เช่น บ้านให้ฝรั่งเช่า บนภูเขาหรือที่สูงกว่าน้ำทะเลมากยิ่งขึ้น ทำให้เสียทัศนียภาพเป็นอย่างยิ่ง

ระบบสาธารณูปโภคของหมู่บ้านนั้น ชุมชนมลายูมีปัญหาเรื่องการขาดแคลนน้ำประปา ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างขั้นตอน การสำรวจและการนำเสนอขอจากรัฐบาล คาดว่าจะสามารถมีน้ำประปาใช้ได้ประมาณปี 2550 ขณะนี้ชาวบ้านใช้น้ำประปาของหมู่บ้าน ราคาชนิดละ 4 บาท ซึ่งอยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หรือใช้น้ำบ่อธรรมชาติในกรณีที่มีส่วนการสาธารณูปโภคด้านไฟฟ้าและโทรศัพท์นั้นไม่มีปัญหา หากแต่มีปัญหาในเรื่องของขยะที่มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น และระแคะระคายไม่มีการจัดการให้เรียบร้อย ฉะนั้นจะต้องมีการปลูกจิตสำนึกเรื่องของสิ่งแวดล้อมและสำนึกเรื่องของชุมชน การดูแลจัดการการกำจัดขยะเป็นหน้าที่ของ อบต. โดยคิดค่าบริการเดือนละ 30 บาท/ครัวเรือน หากเป็นร้านค้าคิดค่าบริการเดือนละ 50-100 บาท/ร้าน หากเป็นโรงแรมคิดค่าบริการเดือนละ 5,000 บาท/โรงแรม ด้านการสาธารณสุขของชุมชนมีสถานอนามัยแห่งเดียวซึ่งไม่เพียงพอกับความต้องการ และมีโรงพยาบาลขนาด 10 เตียง เพื่อไว้ใช้รองรับประชากรที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งให้บริการแก่นักท่องเที่ยวด้วย

ลักษณะครอบครัวของชุมชนเป็นครอบครัวขยาย ในชุมชนมีพี่น้อง เครือญาตินิยมตั้งบ้านเรือนอยู่ในบริเวณใกล้กัน ซึ่งสอดคล้องกับการเป็นเจ้าของที่ดินที่ติดกันระหว่างพี่น้องและเครือญาติ อีกทั้งยังเป็นธรรมชาติของคนมลายูที่ไม่ชอบย้ายถิ่นฐาน เกิดมาอยู่ที่ไหนก็จะอยู่ที่แห่งนั้น หากจะย้ายก็เพื่อย้ายไปประกอบอาชีพทำมาหากินเท่านั้น

การศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ชาวมลายูสนับสนุนให้ลูกหลานเรียนต่อ เป็นที่น่าสังเกตว่าปัจจุบันการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมีจำนวนน้อยลงเพราะหันไปประกอบอาชีพมากขึ้น เนื่องจากหาดชุมชนมลายูมีการก่อสร้างโรงแรม รีสอร์ท ร้านอาหารเพิ่มมากขึ้น จึงมีความต้องการแรงงานในพื้นที่ทำให้ลูกหลานชาวมลายูหันไปทำงานไม่เรียนต่อ ส่งผลให้ค่านิยมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่คิดว่าต้องมีการศึกษาสูง ๆ จึงจะมีการงานทำ แต่ปัจจุบันเห็นว่าไม่จำเป็นต้องเรียนสูงก็สามารถทำงานมีเงินเลี้ยงชีพได้

การปกครองดูแลชุมชนมลายูนั้นมีองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นหน่วยงานราชการท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้านและกำนันเป็นข้าราชการปกครอง อย่างไรก็ตามมีความขัดแย้งกันระหว่างผู้ปกครองทั้งสองฝ่าย เนื่องจากทางกำนันและผู้ใหญ่บ้านมีความรู้สึกว่าคุณละเมิดบทบาท ส่งผลให้การประสานงานจึงไม่ดีเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่บทบาทไม่ซ้ำซ้อน ขณะที่ทางอบต.ก็ล้วนแต่เชื่อมั่นในศักยภาพการทำงานของกลุ่มตนเอง ก่อให้เกิดรอยร้าวในการประสานงานขึ้น

ทิศทางและแนวทางในการพัฒนานั้น ชุมชนบ้านมลายูมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนที่จะพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่ เชิดชูวัฒนธรรมยั่งยืน ด้วยการไม่เน้นให้มีการสร้างโรงแรม แต่จะเน้นให้สร้างรีสอร์ทที่รักษาสภาพธรรมชาติ นอกจากนี้ภายใน 4 ปี ทางชุมชนมลายูได้ตั้งเป้าไว้ว่าระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น น้ำประปา ระบบการกำจัดขยะจะต้องสมบูรณ์ อีกทั้งยังได้มีการจัดการวางแผนในการรักษาวิถีชีวิตชุมชนมลายูด้วยการณรงค์ให้สร้างบ้านด้วยหลังคาป็นหย้า และให้คนมลายูใช้ชีวิตแบบดั้งเดิม ทั้งนี้ เพื่อดำรงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาวมลายูไว้ให้สมกับวิสัยทัศน์ที่ว่า เป็นเมืองน่าอยู่ เชิดชูวัฒนธรรมยั่งยืน

ความเสียหายจากคลื่นยักษ์สึนามิ

ภูเก็ต เป็นเกาะใหญ่ที่สุดของประเทศไทย มีฐานะเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคใต้ ตั้งอยู่ทางชายฝั่งทะเลตะวันตกของประเทศไทยในน่านน้ำทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย ภูเก็ตแบ่งออกเป็น 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอกลาง และอำเภอกะทู้ ภูเก็ตเป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ธรณีพิบัติคลื่นยักษ์สึนามิ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ซึ่งเป็นภัยพิบัติที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในพื้นที่ของประเทศไทย ดังนั้น จึงไม่มีมาตรการระวังป้องกันและการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับภัยดังกล่าว ทำให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่อย่างร้ายแรง

ในการศึกษาถึงความเสียหายจากกลุ่มตัวอย่างผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสึนามิ ที่บ้านกมลา พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยเป็นเพศชาย จำนวน 11 คน เพศหญิง 19 คน โดยเฉลี่ยอายุ 47 ปี อายุต่ำสุด 30 ปี อายุสูงสุด 68 ปี และกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง 27 คน โดยเฉลี่ยอายุ 40 ปี อายุต่ำสุด 14 ปี สูงสุด 78 ปี ในส่วนของการศึกษา พบว่า ร้อยละ 39.6 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 20.8 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่า และร้อยละ 18.8 จบการศึกษาระดับ ปวช./ปวส มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับอาชีพหลักของครอบครัว ก่อนเกิดเหตุการณ์สึนามิ พบว่าร้อยละ 36.0 ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 33.0 ประกอบอาชีพค้าขาย และร้อยละ 15.0 รับราชการ เป็นพนักงานประจำ แม่บ้าน ประมง และเกษตรกร ในส่วนของรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนต่อเดือนในช่วงก่อนเกิดเหตุการณ์ ธรณีพิบัติภัยคลื่นยักษ์สึนามินั้น พบว่า รายได้รวมของผู้ประสบภัย 48 ครัวเรือน เป็นเงินทั้งสิ้น 1,030,800 บาท โดยครอบครัวที่มีรายได้ต่ำสุด คือ 5,000 บาท และสูงสุด คือ 70,000 บาท โดยเฉลี่ยรายได้ของครัวเรือนต่อเดือน คือ 21,475 บาท หลังจากเกิดเหตุการณ์คลื่นยักษ์สึนามิ พบว่า รายได้รวมของผู้ประสบภัย 48 ครัวเรือน เป็นเงินทั้งสิ้น 711,800 บาท รายได้ต่ำสุด คือ 3,000 บาท และสูงสุด คือ 70,000 บาท โดยเฉลี่ยรายได้ของครัวเรือนต่อเดือน คือ 14,829 บาท ซึ่งรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนลดลง 6,646 บาท

ผลกระทบของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อให้เกิดความเสียหายในหลายด้านไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินบ้านเรือนเสียหาย ซึ่งจำนวนครัวเรือนที่ได้รับ ความเสียหายหมดทั้งหลังจำนวน 50 หลัง เสียหายบางส่วน 120 หลัง ผู้เสียชีวิต เป็นคนในพื้นที่ 30 คน นอกพื้นที่ 50 คน โรงเรียนบ้านกมลา ซึ่งเป็นโรงเรียนเดียวในหมู่บ้านสอนระดับชั้นอนุบาลถึง ประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเหตุการณ์สึนามิ มีอาคารเรียนทั้งหมด 5 หลัง เมื่อเกิดคลื่นยักษ์สึนามิจึงได้รับความเสียหายทั้งหมด แต่ภายหลังได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ สร้างโรงเรียนใหม่ขึ้นมาทดแทน สร้างอาคารเสร็จแล้ว 3 หลัง เป็นอาคารอเนกประสงค์ 1 หลัง และเปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ สอนระดับชั้นอนุบาลถึง มัธยมต้น และสำนักสงฆ์ที่มีอยู่เพียงแห่งเดียวก็ได้รับความเสียหาย สถานประกอบการและสถานที่ประกอบธุรกิจก็ได้รับความเสียหายอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็น โรงแรม รีสอร์ท ร้านอาหาร และบาร์เบียร์

ในระยะต่อมาเมื่อผู้ประสบภัยสามารถช่วยเหลือตนเองได้แล้วจะมีการเข้าไปจัดฝึกอบรมสร้างอาชีพให้กับผู้ประสบภัย เช่น การจ้างวิทยากรมาสอนการทำงานฝีมือ เย็บปักถักร้อยเพื่อให้สามารถนำไปทำเป็นอาชีพได้ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ในชุมชน เช่น สาธารณสุขโรค

ขั้นพื้นฐาน สนับสนุนของเล่นเด็ก สร้างสนามเด็กเล่น พร้อมอุปกรณ์ จัดกิจกรรมบันเทิง สันทนาการ รวมถึงการจัดทีมผู้เชี่ยวชาญไปให้คำปรึกษาด้านจิตใจ แก่ผู้ใหญ่ และฟื้นฟูสภาพจิตใจเด็กให้กลับเป็นปกติและสามารถกลับสู่ชุมชนได้อย่างปกติสุข

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ผู้ประสบภัยคลื่นยักษ์ สึนามิ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องพบว่า สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเข้ามาช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากหน่วยงานต่าง ๆ คือ ไม่มีความโปร่งใสในการจัดสรรสิ่งของ แก่ชาวบ้าน ไม่มีความยุติธรรม ให้ความช่วยเหลือไม่ทั่วถึง และบางครั้งก็ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ประสบภัย และไม่เพียงพอ

กับความต้องการ การช่วยเหลือเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่อง มีหลายครั้งที่ส่งเรื่องไปให้หน่วยงานราชการแล้วไม่มีการดำเนินงานต่อ รวมถึงไม่มีการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าว่าจะมีองค์กรหรือหน่วยงานมาให้ความช่วยเหลือหรือบริจาคสิ่งของ ทำให้บางคนไม่ทราบข่าว จึงไม่ได้รับสิ่งของเหมือนผู้อื่น ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาขัดแย้ง การแบ่งพรรคแบ่งพวก หรือความเข้าใจผิดกันได้

การช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นงานที่ต้องใช้เวลามาก เพราะเป็นการฟื้นฟูทั้งร่างกาย จิตใจ และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ แต่การที่บุคลากรที่มาปฏิบัติงานมีอยู่เพียงจำนวนน้อย ทำให้ดูแลผู้ประสบภัยไม่ทั่วถึงและไม่ครอบคลุมทุกด้าน บางครั้งบุคลากรกับภารกิจที่ได้รับมอบหมายไม่มีความสอดคล้องกัน งานบางอย่างบุคลากรของหน่วยงานก็ไม่สามารถดำเนินการได้ เช่น มอบหมายให้คนที่ไม่มีข้อมูลหรือไม่คุ้นเคยกับพื้นที่มาพูดคุยสอบถามชาวบ้าน ให้คนที่ไม่เคยลงพื้นที่มาก่อนมาเก็บข้อมูล อาจทำให้ชาวบ้านไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร หรือเก็บข้อมูลคลาดเคลื่อน ไม่ครบถ้วน ไม่มีการเข้ามาสำรวจพื้นที่ก่อนว่าในชุมชนมีลักษณะความเสียหายอย่างไรบ้าง และผู้ประสบภัยต้องการความช่วยเหลือในรูปแบบใด ทำให้การช่วยเหลือเป็นลักษณะของการ “หว่านเหวี่ยง” คือเป็นการช่วยเหลือที่ไม่ตรงกับความต้องการของชาวบ้าน และยังเป็นช่องทางให้แก่อั้วแสวงหาผลประโยชน์ มีการสวมรอยเป็นผู้ประสบภัยมาขอรับความช่วยเหลือ เช่น ในชุมชนกมลา มีเรือหางยาวที่เสียหาย 20 ลำ แต่ได้รับความช่วยเหลือมาทั้งหมด 30 ลำ คนที่ไม่เคยมีเรือมาก่อนเลยก็กลับได้เรือไปเลย ๆ เป็นต้น

นอกจากนี้ในส่วนขององค์กรที่ปฏิบัติงานในพื้นที่พบว่า มีการทำงานหลายกลุ่มมาก ขาดการประสานงานและความร่วมมือที่ดีต่อกันระหว่างองค์กรมีความซ้ำซ้อนในการทำงานผู้ประสบภัยส่วนใหญ่เมื่อประสบความเดือดร้อน ไม่มีความรู้ที่ตนเองมีสิทธิที่จะได้รับสวัสดิการสังคมอะไรบ้าง และปัญหาด้านการศึกษาของเด็ก การทำงานของภาครัฐมักจะเน้นที่เด็กกำพร้า พ่อแม่ตกงาน ไม่ได้รับความช่วยเหลือ (ขาดการทำงานกับครอบครัว/เครือญาติ) แนวทางการช่วยเหลือเด็กบางเรื่องไม่สอดคล้อง เช่น การแยกเด็กออกจากครอบครัวหรือชุมชน เด็กในศูนย์ถูกจัดให้มีกิจกรรมจากหน่วยงานต่าง ๆ มากเกินไป มีการละเมิดสิทธิเด็ก การสัมภาษณ์เด็กที่ประสบภัยโดยขาดการคำนึงถึงความรู้สึกของเด็ก การเก็บข้อมูลสัมภาษณ์ซ้ำซ้อนของแต่ละหน่วยงาน

ระดับของความเสียหายจากคลื่นยักษ์สึนามิ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเสียหายที่ได้รับจากคลื่นยักษ์สึนามิเกี่ยวกับบุตรหลานไม่มีที่เรียนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 81.3 กับยานพาหนะมากที่สุด รองลงมาเป็นความเสียหายด้านยานพาหนะ คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมาคือไม่มีงานทำ ไม่มีรายได้ และที่อยู่อาศัยได้รับความเสียหาย คิดเป็นร้อยละ 41.7 37.5 และ 35.7 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสภาพเหตุการณ์จริงเพราะส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับความเดือดร้อนนั้นมีร้าน หรือสถานประกอบการ อาชีพบริเวณหน้าหาด ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 : แสดงระดับความเสียหายจากคลื่นยักษ์สึนามิ

ความเสียหาย เกี่ยวกับ	ร้อยละของระดับความเสียหาย					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ได้รับความเสียหาย
1. ที่อยู่อาศัย	35.7	25.0	20.8	8.3	0.0	10.4
2. ที่ดินทำกิน	6.3	10.4	6.3	2.1	0.0	75.0
3. พืชผลทางเกษตร	0.0	0.0	0.0	12.5	0.0	87.5
4. ไม่มีงานทำ	41.7	6.3	10.4	8.3	4.2	29.2
5. ไม่มีรายได้	37.5	8.3	12.5	12.5	4.2	25.0
6. ยานพาหนะเสียหาย	58.3	6.3	12.5	8.3	2.1	12.5
7. เครื่องมือประกอบอาชีพเสียหาย	33.3	12.5	4.2	6.3	6.3	37.5
8. สถานประกอบการเสียหาย	29.2	8.3	6.3	10.4	4.2	41.7
9. บุตรหลานไม่มีที่เรียน	81.3	2.1	0.0	4.2	0.0	12.5,

เปรียบเทียบผลกระทบก่อนและหลังคลื่นยักษ์สึนามิ

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นก่อนและหลังเหตุการณ์สึนามิ พบว่า ภายหลังการเกิดคลื่นยักษ์สึนามิความสามัคคีในชุมชนนั้น ทำให้ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนเปลี่ยนไปบ้าง เช่น จากเมื่อก่อนมีการพูดคุยไปมาหาสู่กันอย่างสม่ำเสมอ สนับสนุนกลมเกลียวช่วยเหลือซึ่งกันและกันแต่ตอนนี้ก็ลดลง เพราะต่างคนต่างมีปัญหาของตนเอง และต่างคนก็ต้องดิ้นรนเพื่อตนเองและครอบครัวก่อน และมีบางกรณีที่เคยสามัคคี กลมเกลียวกัน แต่กลับมาขัดแย้งกันเกี่ยวกับความช่วยเหลือที่ตนเองได้รับ เช่น อาจจะคิดว่าตนเองได้รับความช่วยเหลือน้อยกว่าและไม่ยุติธรรม

นอกจากนี้ลักษณะของผู้นำชุมชนยังแสดงถึงความเอาใจใส่และการเป็นผู้นำที่ดี ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและสมาชิกในชุมชนเปรียบเสมือนความสัมพันธ์แบบเครือญาติ เนื่องจากสามารถให้ความไว้วางใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ ทั้งการปรึกษาหารือ การช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนต่าง ๆ

ผลกระทบที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งที่เกิดขึ้นก่อนและหลังคลื่นยักษ์สึนามิคือ ชาวบ้านมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบใหม่เกิดขึ้นและไปในทิศทางที่ตรงกันข้ามกันอย่างสิ้นเชิง เช่น คนรวยเป็นคนจน เพราะสูญเสียอาชีพ สถานประกอบการ ทรัพย์สินเงินทอง คนจนกลับกลายเป็นคนรวย

จากเดิมที่ เป็นคนมีอาชีพเก็บขยะ ไม่เคยมีบ้านอยู่ แต่พอเกิดสึนามิกลายเป็นผู้ประสบภัยได้รับความช่วยเหลือ มีบ้านอยู่ มีเงินมีทองใช้ คนมีอาชีพเปลี่ยนไปจากที่เคยเป็นเจ้าของธุรกิจอาจผันแปรไปเป็นเพียงลูกจ้าง และบางคนจากที่เคยเป็นลูกจ้าง กลับไม่แม้แต่จะมีงานทำ

นอกจากนี้แล้วยังเกิดผลกระทบกับระบบเศรษฐกิจทั้งจังหวัด เพราะเมื่อทำการประมงไม่ได้หรือหาปลาไม่ได้แต่ไม่มีคนซื้อ ไม่มีคนมาท่องเที่ยว มักุเทศก์ไม่มีงานทำ รายได้ของคนในพื้นที่ลดน้อยลงสินค้าขายไม่ได้ ไม่มีรายได้หมุนเวียนภายในจังหวัด เป็นผลกระทบที่เป็นลูกโซ่

เป็นที่น่าสังเกตว่าในเรื่องของผลกระทบที่เกิดขึ้นก่อนและหลังคลื่นยักษ์สึนามิในมิติของสังคม วัฒนธรรมและชุมชนของบ้านกมลานั้น จะพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กันในลักษณะฉาบฉวย การตอบแบบสัมภาษณ์จึงเป็นไปในลักษณะที่กลาง ๆ และสัมผัสได้ถึงความเป็นหนึ่งเดียวของชุมชน ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 : แสดงการเปรียบเทียบผลกระทบก่อนและหลังเหตุการณ์คลื่นยักษ์สึนามิ

ประเด็น		ร้อยละระดับผลกระทบ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความสามัคคีในชุมชน	ก่อน	0.0	10.4	20.8	29.2	39.6
	หลัง	14.5	22.9	12.5	52.2	10.4
2. ความขัดแย้งในชุมชน	ก่อน	62.5	27.1	6.3	2.1	2.1
	หลัง	8.3	29.1	18.7	18.7	25.2
3. ความรู้สึกมั่นคงและปลอดภัย	ก่อน	41.7	39.6	16.7	0.0	2.1
	หลัง	2.0	4.1	20.8	35.4	37.7
4. ความหวังและความเชื่อมั่นในอนาคตของชุมชน	ก่อน	4.2	25.0	50.0	18.8	2.1
	หลัง	8.3	12.5	32.4	35.7	10.4
5. การมีผู้นำที่ดีในชุมชน	ก่อน	8.3	31.3	47.9	12.5	0.0
	หลัง	4.1	25.0	35.4	22.9	12.5
6. การให้ความร่วมมือของคน	ก่อน	0.0	14.6	45.8	27.1	12.5
	หลัง	6.2	35.7	35.3	16.6	6.2
7. การรับรู้ข่าวสารข้อมูล	ก่อน	10.4	29.2	37.5	22.9	0.0
	หลัง	41.7	35.4	12.5	10.4	0.0
8. การให้ความช่วยเหลือของคน	ก่อน	8.3	31.3	39.6	14.6	6.25
	หลัง	6.2	44.0	27.0	18.7	4.1
9. การรวมกลุ่มของชุมชน	ก่อน	20.8	35.4	31.3	12.5	0.0
	หลัง	10.4	39.7	20.8	16.6	12.5

ผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ

จากการศึกษาพบว่า ผลกระทบทางร่างกายที่มีต่อกลุ่มตัวอย่างในการเกิดเหตุการณ์คลื่นยักษ์สึนามินั้น ไม่ปรากฏหรือทิ้งรอยแผลเป็นไว้ข้างหลัง หากแต่ได้ทิ้งบาดแผลทางจิตใจ หลังจากเกิดคลื่นยักษ์สึนามิ อันได้แก่ ความหวาดกลัว ความเครียด วิตกกังวล ฟุ้งซ่าน เศร้าใจ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เกิดความเสียหายและมีผู้เสียชีวิตมากทั้งในบ้านกมลาเองและพื้นที่ใกล้เคียง ทำให้ภาพแห่งฝันร้ายนั้นติดตาผู้ประสบชะตากรรม นอกจากนี้แล้วบ้านกมลายังเป็นพื้นที่ที่สร้างรายได้ให้กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้หล่อเลี้ยงทุกชีวิตในครอบครัว ดังนั้นเมื่อเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้น ทำให้หลายคนหันเหถึงสภาพที่ไร้งาน ไร้เงิน และไร้อนาคต ซึมเศร้า รู้สึกไม่มั่นคงในชีวิต และนอนไม่หลับ ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 : แสดงผลกระทบต่อจิตใจ

ผลกระทบ	ร้อยละระดับผลกระทบ หลังเกิดเหตุการณ์สึนามิ				ร้อยละระดับผลกระทบ ปัจจุบัน			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ได้รับผลกระทบ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ได้รับผลกระทบ
1. หวาดกลัว	54.2	35.4	2.1	8.3	10.4	18.8	16.7	54.2
2. เครียด	41.7	41.7	16.7	0.0	6.3	31.1	20.8	41.7
3. เสียใจ /เศร้าใจ/หดหู่	70.8	59.1	2.1	0.0	4.2	14.6	10.4	70.8
4. ระแวง /วิตกกังวล	41.7	31.2	16.7	10.4	4.2	31.3	22.9	41.7
5. ฝันร้าย	83.4	12.5	4.2	0.0	0.0	10.4	6.3	83.4

ความต้องการความช่วยเหลือหลังประสบภัยคลื่นยักษ์สึนามิ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างพบว่ามีความต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของรายได้ ภูเก็ตเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถสร้างงานทำเงินสร้างรายได้แก่คนที่อยู่ในพื้นที่ได้เป็นจำนวนมาก และผู้ประสบภัยส่วนมากมีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวแต่เมื่อเกิดเหตุการณ์คลื่นยักษ์สึนามิขึ้นทำให้นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาว

ต่างชาติ ซึ่งถือเป็นกลุ่มที่มีกำลังซื้อมากที่สุดมีจำนวนลดลงอย่างเห็นได้ชัด รายได้หายไปมาก ในขณะที่รายจ่ายในเรื่องต่าง ๆ ยังต้องจ่ายตามปกติ ส่งผลกระทบไปทั้งระบบเศรษฐกิจของพื้นที่ ดังนั้นหน่วยงานทั้งทางภาครัฐและเอกชนจึงควรช่วยบรรเทาผลกระทบที่หนักหน่วงเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น และควรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในด้านของข้อมูลข่าวสาร หรือการจัดฝึกอบรมในด้านการสร้างอาชีพ ให้แก่คนในชุมชน อาจจะ เป็นอาชีพที่ทำเกี่ยวกับงานฝีมือ เนื่องจากคนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมง แต่เมื่อเกิดเหตุการณ์ เช่นนี้ขึ้น ชาวประมงส่วนใหญ่จึงไม่กล้าออกทะเลอีก และบางครอบครัวที่เป็นกำลังหลักในหา เลี้ยงสมาชิกเสียชีวิตไปทำให้เกิดภาวะขาดทุนอย่างมาก ซึ่งการมีอาชีพใหม่ ๆ และเป็นอาชีพถาวรที่ ทำอยู่แบบนบ น่าเป็นทางเลือกใหม่ที่ดีในการสร้างรายได้ โดยที่ไม่ต้องเผชิญกับความเสี่ยอีก

กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการด้านการจัดการความเสี่ยหายชุมชนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 68.8 รับรองมาเป็นการบริหารจัดการที่โปร่งใสคิดเป็นร้อยละ 60.4 การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการ มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.1 และ 50.0 ตาม ลำดับ เช่น มีระบบการจัดการเก็บขยะที่ดีขึ้น ควรมีการนำถังขยะไปตั้งไว้ยังบริเวณจุดต่าง ๆ การ ปลุกต้นไม้ริมทางให้มากขึ้น การ ปรับปรุงทัศนียภาพ เช่น การจัด ระเบียบร้านขายอาหารริมทางให้อยู่ ภายในบริเวณเดียวกัน ซึ่งการปรับปรุง ดังกล่าวจะมีผลถึงภาพลักษณ์ที่ดีของ ชุมชนในอนาคต สอดคล้องกับความ ต้องการการฟื้นฟูธุรกิจการท่องเที่ยว

ความต้องการได้รับความช่วยเหลือในกลุ่มเด็กเยาวชน กลุ่มตัวอย่าง ต้องการความช่วยเหลือในด้านทุนการศึกษา เนื่องจากในชุมชนประกอบด้วย

เด็กเยาวชนที่ผู้ปกครองสูญเสียรายได้และเด็กกำพร้า ซึ่งสูญเสียบิดามารดาอันเนื่องมาจาก เหตุการณ์ครั้งนี้ สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุก็เช่นเดียวกัน ความต้องการหรือแนวทางในการฟื้นฟู คือ ความต้องการในด้านเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ

นอกจากนี้แล้วเพื่อความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน กลุ่มตัวอย่างยังมีความต้องการการ จัดการความเสี่ยของชุมชนต่อภัยพิบัติในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.8 เพื่อจะได้เป็นหลัก ประกันว่าเมื่อเกิดภัยพิบัติหรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด จะได้มีการป้องกันและหาแนวทางในการ แก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องและเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 : แสดงความต้องการความช่วยเหลือหลังประสบภัยคลื่นยักษ์สึนามิ

ความต้องการ	ร้อยละของความต้องการ					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ต้องการ
1. ที่อยู่อาศัย	14.6	12.5	6.3	4.2	4.2	58.3
2. ที่ดินทำกิน	8.3	6.3	6.3	2.1	0.0	77.1
3. อาชีพ	22.9	12.5	6.3	6.3	2.1	50.0
4. วัฒนธรรมชุมชน	39.6	41.7	12.5	6.3	0.0	0.0
5. การพัฒนาสิ่งแวดล้อม	52.1	37.5	10.4	0.0	0.0	0.0
6. การแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างชุมชนและองค์กรต่างๆ	35.4	58.3	6.3	0.0	0.0	0.0
7. การพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม/ชุมชน	37.5	52.1	10.4	0.0	0.0	0.0
8. การทำงานร่วมกันและมีอำนาจตัดสินใจ	45.8	35.4	18.6	0.0	0.0	0.0
9. การสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน	39.6	43.8	16.7	0.0	0.0	0.0
10. การบริหารจัดการที่โปร่งใส	60.4	14.6	12.5	6.0	6.0	0.0
11. การมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	50.0	41.7	8.3	0.0	0.0	0.0
12. การจัดการความเสี่ยงของชุมชนต่อภัยพิบัติ	68.8	18.8	12.5	0.0	0.0	0.0

ลักษณะของเครือข่าย

เครือข่ายการพึ่งพาของชุมชนบ้านกมลาจะเป็นไปในลักษณะไม่เป็นทางการมากกว่า จะไม่ค่อยมีระบบที่ซับซ้อนสักเท่าไร มีการยึดหยุ่นตามแต่สถานการณ์ความจำเป็นของชาวบ้านในแต่ละพื้นที่ จะรอคอยแต่ความช่วยเหลือจากภาครัฐที่ต้องผ่านระเบียบขั้นตอนซึ่งใช้ระยะเวลานานไม่ได้ เพราะบางเรื่องเป็นเรื่องเร่งด่วน รอไม่ได้ หรือบางครั้งชาวบ้านจะร่วมกันจัดกิจกรรม เช่น ประชุม เพื่อให้ชาวบ้านได้แสดงความคิดเห็น มีอำนาจในการตัดสินใจร่วมกัน เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาร่วมกัน

สำหรับเครือข่ายการพึ่งพาแบบเป็นทางการนั้น จะเป็นในลักษณะของการให้ความช่วยเหลือในลักษณะของรายบุคคล โดยผ่านทางระบบระเบียบของราชการ เช่น การทำหนังสือแจ้งหรือร้องเรียนไปยังหน่วยงานราชการ

ข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่าง

ในการจัดประชุมต่าง ๆ นั้น กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าควรเปิดโอกาสให้ชาวบ้านทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่และควรจะให้ข้อสรุปอย่างกระจ่างเพื่อชาวบ้านจะได้มีส่วนรับรู้เข้าใจร่วมกันควรมีการปรับปรุงพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม เช่น การช่วยกันปลูกต้นไม้ตามที่ต้องการ ถ้าหากต้องใช้ทุนทางสังคมเพื่อทำประโยชน์ควรมีการปรับให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ในเรื่องของการช่วยเหลือควรช่วยเหลือในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์แก่ชาวบ้านในระยะยาวมากขึ้น เช่น การฝึกสอนอาชีพที่หลากหลายและสามารถเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนได้ เช่น การฝึกสอนงานฝีมือที่สามารถใช้วัสดุที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ประโยชน์หรือจากเหตุการณ์ธรณีพิบัติที่เกิดขึ้นทำให้มีคนพิการและเด็กกำพร้าจำนวนมากควรมีการฝึกสอนอาชีพที่คนพิการสามารถทำได้ด้วยตนเอง เพื่อก่อให้เกิดรายได้อีกทางหนึ่งเป็นการแบ่งเบาภาระคนในครอบครัว ส่วนของเด็กกำพร้าสิ่งที่ทางหน่วยงานต่าง ๆ ควรช่วยเหลือที่สุด คือ ทุนการศึกษา เพราะเด็กจะสามารถใช้ประโยชน์จากความรู้ได้ในระยะยาว

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ได้ข้อเสนอแนะว่า ก่อนที่หน่วยงานใด ๆ จะเข้ามาให้ความช่วยเหลือแก่ชาวบ้านควรมีการมาพูดคุยกับชาวบ้านก่อนเพื่อให้ชาวบ้านบอกกล่าวถึงปัญหาของตนเองและความต้องการจริง ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือตรงกับเป้าหมายมากขึ้น และควรมี

การบูรณาการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อให้การช่วยเหลือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ทางภาครัฐเองควรมีการเตรียมแผนการรับมือกับเหตุการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนเช่นนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการให้ความช่วยเหลือต่อไป ต้องมีการติดตามผลการดำเนินงานช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดสม่ำเสมอและไม่ทอดทิ้งผู้ประสบภัย และต้องเข้าใจว่า แต่ละคนมีความต้องการในการช่วยเหลือไม่เหมือนกัน ต้องแยกความช่วยเหลือให้ตรงกับความต้องการของผู้รับ

แนวทางการฟื้นฟูวิถีชีวิตผู้ประสบภัย

ทิศทางและแนวทางในการพัฒนา บ้านกมลาวิวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ในการจะฟื้นฟูพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่ เชิดชูวัฒนธรรมยั่งยืนที่มีมานาน สภาพนิเวศวิทยาของบ้านกมลา มีทั้ง ภูเขา แม่น้ำ ทะเล สภาพแวดล้อมดี แต่ในอนาคตควรต้องตระหนักถึงสภาพแวดล้อมให้มาก เนื่องจากมีประชากรเพิ่มมากขึ้น มีการสร้างธุรกิจเพิ่มมากขึ้น สิ่งก่อสร้างมากขึ้น จากเดิมที่บนภูเขาไม่เคยมีที่อยู่อาศัย ปัจจุบันก็มีการสร้างบ้านให้ชาวต่างชาติเช่า ทำให้เสียทัศนียภาพเป็นอย่างยิ่ง แม้ว่าหาดกมลาจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง แต่การรองรับนักท่องเที่ยวในด้านของที่พักอาศัยจะไม่เน้นให้สร้างเป็นโรงแรม แต่จะเน้นให้สร้างรีสอร์ทที่รักษาสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ภายใน 4 ปี นี้โครงสร้างพื้นฐานจะต้องเสร็จสมบูรณ์ มีแผนในการรักษาวิถีชุมชนกมลา เช่น มีการรณรงค์ให้สร้างบ้านด้วยหลังคาป็นหาใช้สิทธธรรมชาติเพื่อดำรงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมกมลาไว้ แนวทางด้านเศรษฐกิจ ต้องเร่งสร้างภาพลักษณ์และคุณภาพการบริการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตในทุกมิติให้ได้มาตรฐานสากล ประชาสัมพันธ์ความเป็นไทย มิตรไมตรี และความเอื้ออาทรให้ปรากฏต่อสายตาของนานาชาติอย่างต่อเนื่อง ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความมั่นใจของนักท่องเที่ยวให้กลับคืนมา โดยดำเนินการประชาสัมพันธ์ทั้งในต่างประเทศและในประเทศอย่างต่อเนื่อง ออกมาตรการทางการเงินการคลัง ช่วยเหลือภาคเอกชน ผู้ประกอบการทั้งรายใหญ่และรายย่อย ที่ได้รับความเสียหายให้สามารถกลับมาดำเนินธุรกิจได้ดังเดิม และส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้เป็นมืออาชีพ ส่งเสริมสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวภายในประเทศและโรงแรมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวและรายการนำเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต เช่น การแข่งขันกีฬาทางน้ำ นานาชาติ เทศกาลอาหารทะเล เป็นต้น ให้บริการจัดงานแก่ผู้ประสบภัย โดยให้บริการรับสมัครงานและลงทะเบียนเพื่อขอรับสิทธิประโยชน์กรณีว่างงาน มีการให้บริการด้านคุ้มครองแรงงาน โดยจัดตั้งชุดรับเรื่องราวร้องทุกข์และดำเนินการเจรจาไกล่เกลี่ย เพื่อให้ลูกจ้างได้รับความช่วยเหลือตามสิทธิ

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรเร่งสำรวจและประเมินความเสียหายด้านทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ ทรัพยากรทางทะเล ปะการัง และอื่น ๆ พื้นที่เสียหายจากน้ำท่วม

ท่วมถึง ฯลฯ ทำความสะอาดสิ่งสกปรกในทะเลโดยเฉพาะบริเวณแนวปะการัง รวมทั้งซากปรักหักพังในพื้นที่ที่ได้รับความเสียหายโดยเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ จัดระเบียบปรับปรุงภูมิทัศน์ชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยมีการวางแผนพัฒนาในแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความเสียหายโดยเฉพาะอ่าวป่าตอง อ่าวกมลา ให้กลับเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและมีความปลอดภัยได้มาตรฐานสากล เพื่อให้มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว แก้ไขปัญหาทรัพยากรน้ำผิวดิน เช่น บ่อน้ำตื้น แหล่งน้ำธรรมชาติ ชุมเหมือง ที่ได้รับความเสียหายจากน้ำทะเลท่วมถึง ปรับสภาพดินและต้นไม้ในบริเวณที่น้ำทะเลท่วมถึงและมีสภาพเป็นดินเค็มให้มีศักยภาพในการเพาะปลูกได้ตามเดิมแก้ไขระบบบำบัดน้ำเสียที่ได้รับความเสียหายจากธรณีพิบัติ

สิ่งที่องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) กำลังดำเนินการอยู่ในตอนนี้ คือ ระบบสาธารณูปโภคของหมู่บ้าน น้ำประปาอยู่ในขั้นตอนการสำรวจและการนำเสนอ ซึ่งคาดว่าจะใช้ได้ในปี พ.ศ.2550 ขณะนี้ชาวบ้านใช้น้ำประปาหมู่บ้าน ซึ่งอยู่ในความดูแลของ อบต. หรือใช้น้ำบ่อธรรมชาติ ส่วนไฟฟ้าและระบบโทรศัพท์มีพร้อมและครบครัน แต่มีปัญหาในเรื่องของขยะ ที่ระเกะระกะ ไม่มีการจัดระเบียบทั้งที่เป็นที่เป็นทาง ควรต้องมีโครงการปลูกจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม ให้แก่ชาวบ้าน นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาของเด็ก ๆ ในหมู่บ้าน ซึ่งชาวบ้านส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา อยากสนับสนุนให้บุตรหลานของตนเรียนต่อ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ปัจจุบันในหมู่บ้านมีคนจบปริญญาตรีน้อยลง เพราะหันไปประกอบอาชีพกันตั้งแต่เด็ก ๆ มากขึ้น เพราะในพื้นที่มีการสร้างโรงแรม รีสอร์ท ร้านอาหาร แหล่งบันเทิงต่าง ๆ มากขึ้น ทำให้เด็ก ๆ ในหมู่บ้านมีค่านิยมเปลี่ยนไป จากเดิมที่คิดว่าต้องเรียนต่อสูง ๆ ปัจจุบันก็ไม่ค่อยยอมเรียน เพราะคิดว่าตนมีงานทำแล้ว ไม่จำเป็นต้องเรียน ซึ่งเป็นค่านิยมที่เปลี่ยนไปและน่าตกใจมาก จึงควรที่จะหันมาณรงค์และให้ความสำคัญกับการศึกษามากขึ้น

ในการฟื้นฟูวิถีชีวิตนั้นแม้ในส่วนที่บ้านกมลลาจะเน้นในเรื่องของธุรกิจ การท่องเที่ยว การสร้างรายได้เข้าชุมชน หากแต่ไม่ลืมในเรื่องของสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมโดยเฉพาะวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวกมลลาอย่างแท้ ๆ ที่พยายามจะฟื้นฟูให้กลับมาอยู่ในสภาพเดิมซึ่งอาจจะต้องใช้เวลามากพอกับการฟื้นฟูวิถีชีวิตทะเลของชนกมลาก็เป็นได้

อย่างไรก็ตามแม้จะต้องใช้เวลานานสักเพียงใด แต่คนกมลลาจะไม่ย่อท้อและถอดใจ เนื่องจากปรารถนาที่จะได้วิถีแห่งตน “คนกมลลา” กลับคืนมาให้อยู่คู่กับลูกหลานชุมชนกมลลาต่อไป

